

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Західноукраїнського
національного університету

Андрій КРИСОВАТИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії

Тернопіль – 2020

1. Мета положення

- 1.1. Розробити алгоритм покрокових дій у процесі атестації здобувачів ступеня доктора філософії.
- 1.2. Урахувати позитивний досвід роботи діючих спеціалізованих вчених рад, який склався в Західноукраїнському національному університеті.
- 1.3. Використати права автономії університету при розробці процедури атестації здобувачів доктора філософії.

2. Передумови захисту дисертації

- 2.1. Наявність ступеня магістра (спеціаліста).
- 2.2. Одержання академічної довідки про завершення відповідної освітньо-наукової програми.
- 2.3. Отримання висновка наукового керівника (керівників).
- 2.4. Оформлення самостійно (особисто) виконаної дисертації у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, що містить нові науково обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень.
- 2.5. Здобувач повинен оприлюднити основні наукові результати дисертації не менше, ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. До таких наукових публікацій зараховуються:
  - статті в періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (36 країн) та/або Європейського Союзу (28 країн), з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача. До такої публікації може прирівнюватися публікація у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії “А”, або в закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;
  - статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії “Б” (замість однієї статті може бути зараховано монографію або розділ монографії, опублікованої у співавторстві);

Наукова публікація у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q 1 – Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох публікацій. /з Постанови «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (далі – Порядок) /.
- 2.6. Умови зарахування публікацій:
  - обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків;
  - опублікування статей у наукових фахових виданнях, які на момент їх опублікування були внесені до переліку наукових фахових видань України, затвердженого в установленому законодавством порядку;
  - опублікування статей у наукових періодичних виданнях інших держав з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача, за умови повноти викладу матеріалів дисертації, що визначається радою (п. 11 Постанови).
- 2.7. Оформлення дисертації:
  - оформити самостійно (особисто) виконану дисертацію згідно з вимогами Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 {Із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН № 759 від 31.05.2019} «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Якщо в дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувач має спільні наукові публікації та документи про проведення дисертаційних досліджень, здобувач повинен відзначити такий факт у дисертації з обов'язковим зазначенням особистого внеску в такі публікації та документи (Порядок).

3. Алгоритм атестації здобувача

- 3.1. Затвердження рецензентів, проведення фахового семінару.
- 3.2. Затвердження складу ради. Клопотання до МОН.
- 3.3. Захист дисертації. Видача диплома PhD.

4. Попередня експертиза дисертації

4.1. Попередня експертиза дисертації проводиться в університеті (де здійснювалася підготовка здобувача).

Якщо заклад вищої освіти (наукова установа), де здійснювалася підготовка здобувача, не може провести попередню експертизу дисертації здобувача, такий заклад (наукова установа) надсилає звернення до іншого закладу вищої освіти (наукової установи) із проханням розглянути заяву здобувача про проведення попередньої експертизи дисертації. У такому разі здобувач звертається із письмовою заявою на ім'я голови вченої ради зазначеного закладу вищої освіти (наукової установи) про проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (Порядок).

4.2. Вимоги до кандидатури рецензента:

- рецензент – особа, яка є штатним працівником університету, де створюється рада, та має науковий ступінь, і є компетентним ученим з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача;
- рецензент повинен мати не менше трьох наукових публікацій, оприлюднених за останні п'ять років, за науковим напрямком, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з яких обов'язково не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection;
- один з рецензентів обов'язково повинен бути доктором наук;
- учений може бути включений до складу ради не раніше, ніж через п'ять років після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук);
- рецензентом не може бути призначено близьких осіб здобувача, його наукового керівника та співавтора будь-якої наукової публікації здобувача;
- рецензент може бути членом не більше восьми рад протягом календарного року.

4.3. Завідувач кафедри, на якій здійснюється попередня експертиза дисертації, надає рецензентам документи, подані здобувачем, та організовує проведення перевірки тексту дисертації на дотримання вимог академічної доброчесності.

4.4. *Структурний підрозділ, де проводилася попередня експертиза дисертації, подає пропозиції вченій раді закладу вищої освіти (наукової установи) для формування складу ради відповідно до вимог пунктів 6 і 7 (Порядок). {Пункт 15 в редакції Постанови КМ № 979 від 21.10.2020}*

5. Утворення ради для проведення захисту дисертації

5.1. Вчена рада університету затверджує склад ради (голову ради та опонентів, рецензентів) та подає до МОН України клопотання про утворення ради для проведення разового захисту зі спеціальності, за якою подана розглянута дисертація.

5.2. Рада утворюється із спеціальності, з якої університет має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.

5.3. Вимоги до кандидатури голови ради:

- голова спеціалізованої вченої ради університету (далі – голова ради) – штатний науково-педагогічний (науковий) працівник університету, який має науковий ступінь доктора наук;
- голова ради повинен мати не менше трьох наукових публікацій, оприлюднених ним за останні п'ять років і за тим науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, причому не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection;
- голова ради забезпечує дотримання вимог законодавства під час функціонування ради;
- головою ради не може бути призначено: наукового керівника здобувача; керівника (заступника керівника) університету; співавтора наукових публікацій здобувача; рецензента монографії здобувача; близьких осіб здобувача;
- один вчений може бути головою (членом) не більше восьми рад протягом календарного року.

5.4. Вимоги до кандидатур опонентів:

- опонент – особа, яка не є штатним працівником університету, та має науковий ступінь, і є компетентним вченим з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача. Компетентність вченого підтверджується присудженням йому науковим ступенем з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєним йому вченим званням за відповідною кафедрою (спеціальністю) та/або науковими публікаціями з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача;
- опонент повинен мати не менше трьох наукових публікацій, оприлюднених за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з яких не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection;
- один з опонентів обов'язково повинен бути доктором наук;
- вчений може бути включений до складу ради не раніше, ніж через п'ять років після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук);
- опонентом не може бути призначено близьких осіб здобувача, його наукового керівника та співавтора будь-якої наукової публікації здобувача;
- опоненти не можуть бути працівниками одного закладу вищої освіти (наукової установи). Опонентами можуть бути іноземні вчені з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача;
- опонент може бути членом не більше восьми рад протягом календарного року.

6. Публічний захист дисертації

- 6.1. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні ради із можливістю використання засобів відеозв'язку в режимі реального часу.
- 6.2. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також за бажанням присутні на засіданні.
- 6.3. Під час захисту радою забезпечується аудіофіксація (запис фонограми) та відео фіксація.
- 6.4. Запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету не пізніше наступного робочого дня з дати проведення засідання.

7. Експертиза дисертації в МОН України

7.1. Атестаційна колегія МОН розглядає узагальнений висновок експертизи дисертації МОН та затверджує рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

7.2. Наказ МОН про затвердження рішення ради на підставі рішення атестаційної колегії МОН розміщується на офіційному веб-сайті МОН.

8. Рішення про видачу диплома PhD

8.1. Вчена рада університету приймає рішення про видачу диплома доктора філософії, яке затверджується наказом по університету та оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти після набрання чинності наказу МОН про затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

8.2. Рішення ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказу по університету про видачу диплома доктора філософії.

8.3. Диплом доктора філософії видається здобувачеві у порядку, встановленому університетом.

9. Положення покликане

9.1. Забезпечити відповідальність учасників атестаційного процесу за якісну експертизу дисертації та атестацію здобувачів ступеня доктора філософії (PhD).

9.2. Забезпечити уникнення випадків плагіату.

9.3. Підвищити вимоги до рівня публікацій здобувача та повноти опублікування результатів дисертації.

9.4. Уникнення помилок та порушень у процедурі атестації здобувачів ступеня доктора філософії.

9.5. Впорядкування дій здобувачів, керівників кафедр, членів спецрад у процесі проходження документів у спецрадах.

**Відповідальна за забезпечення діяльності рад
з присудження ступеня доктора філософії**

Ольга КОСІНСЬКА